

Универзитет у Београду
Факултет политичких наука
Београд, 28. август 2025.

На седници Одељења за међународне студије која је одржана 4. априла 2025. године предложена је Комисија за оцену подобности за јавну одбрану завршног рада мастер академских студија (Мастер академских студија политикологије - Мастер међународних студија, модул Међународна безбедност) кандидата Masamiči Košinaga (Masamichi Koshinaga) под називом „Everyday Soft Power of Japan in Serbia (1999-2025)”.

Доц. др Марко Ковачевић (председник)

Асис. мр Тијана Речевић (чланица)

Проф. др Филип Ејдус (ментор)

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад Масамичија Кошинаге под називом „Everyday Soft Power of Japan in Serbia (1999–2025)”, писан је на 120 страна. Сходно Правилнику о академској честитости Факултета политичких наука, мастер теза је прошла проверу плагијата у програму TurnitIn. Резултат провере је 7%, са поклапањима која се без изузетка односе на цитате преузете у складу са академским узусима, библиографију и устаљене изразе. Рад је аутентичан и не садржи елементе плагијата.

Предмет рада јесте анализа и тумачење меке моћи Јапана у Србији у периоду од 1999. до 2025. године. Централно истраживачко питање које кандидат поставља гласи: *Како је артикулисана и перципирана мека моћ Јапана у Србији у наведеном периоду?* Ово питање је разрађено кроз два пот питања: на који начин елите артикулишу и доживљавају јапанску меку моћ у Србији, и на који начин је грађани Србије проживљавају и доживљавају у свакодневном животу.

Методолошки оквир заснован је на анализи дискурса, етнографском приступу и мулти модалној анализи. Кандидат је спровео полу структурисане интервјуе са 22 испитаника (експертима и локалним становницима у Београду, Крагујевцу, Ражњу и Врњачкој Бањи), као и теренска посматрања и документовања (нпр. фотографије, медијски садржај). Рад укључује и анализу јавних политика, званичних изјава и медијских дискурса у Србији и Јапану.

У уводу кандидат објашњава зашто је истраживање јапанске меке моћи у Србији значајно и поставља главно истраживачко питање – како је она артикулисана и перципирана у периоду од 1999. до 2025. године. Он истиче да ће се анализа заснивати на комбинацији елитних дискурса и свакодневних искустава грађана, уводећи нови концепт „свакодневне меке моћи”.

Прво поглавље даје свеобухватан преглед литературе о мекој моћи, с посебним освртом на радове Џозефа Наја и касније критике његовог концепта. Потом су представљена истраживања о глобалном утицају Јапана и о меким моћима других великих актера у Србији, при чему се наглашава недовољна заступљеност студија о Јапану.

Друго поглавље поставља основне теоријске темеље кроз преглед класичних схватања моћи код Вебера, Дала, Лукса, Фукоа и Грамшија. Затим се прелази на Најеву разлику између тврде и меке моћи, коју кандидат допуњује концептима свакодневице Мишела де Сертоа, како би објаснио разлику између стратегија државе и тактика грађана.

У трећем поглављу, рад описује методологију. Овде кандидат користи квалитативни приступ, комбинујући анализу дискурса, етнографију и мултимодалну анализу визуелних и просторних симбола. Истраживање укључује 22 интервјуа, теренска посматрања у више српских градова и анализу медијских и политичких извора, уз јасно дефинисане етичке стандарде.

Четврто поглавље анализира како се јапанска мека моћ артикулише кроз политике, политичке вредности и културу. Док су званичне политике и ODA донације највидљивије на нивоу елита, грађани чешће препознају културне симболе попут анимеа, књижевности и борилачких вештина, као и конкретне донације које утичу на свакодневицу.

Пето поглавље разматра перцепције јапанске меке моћи у четири различита града: Београду, Крагујевцу, Ражњу и Врњачкој Бањи. Док се у главном граду доминира културним утицајима, у мањим срединама пресудну улогу имају видљиве материјалне донације, попут школских табли или јапанске баште, што показује варијабилност локалних искустава.

У закључку кандидат истиче да је јапанска мека моћ у Србији доживљена углавном позитивно, захваљујући неутралној улози Јапана и културним симболима који су грађанима блиски. Он наглашава да грађани нису пасивни примаоци већ активно преобликују ресурсе меке моћи, чиме рад уводи оригинални појам „свакодневне меке моћи” као допринос постојећој теорији.

Кључни налази рада показују да је јапанска мека моћ у Србији артикулисана кроз комбинацију политике (непристрасан став у региону, званична помоћ у развоју, економске политике), политичких вредности (гостопримство, морал, демократија) и културе (манга, аниме, књижевност, борилачке вештине). На локалном нивоу, грађани Србије доживљавају Јапан кроз донације (нпр. школске табле у Ражњу, аутобуси у Београду), културне садржаје (јапанска башта у Врњачкој Бањи) и симболичке представе. Перцепција Јапана често се упоређује са другим актерима (Кином, Русијом, САД), при чему је Јапан у јавности доживљен као неутралнији и

позитивнији актер.

У складу са наведеним, Комисија сматра да је кандидат Масамичи Кошинага у свом раду показао висок ниво разумевања теме, критички приступ и оригиналан допринос увођењем концепта свакодневне меке моћи у академску расправу. На основу тога, Комисија сматра да завршни рад кандидата Масамичија Кошинаге под називом „Everyday Soft Power of Japan in Serbia (1999–2025)” испуњава све законом прописане услове за јавну одбрану.

Комисија:

Доц. др Марко Ковачевић (председник)

Асис. др Тијана Речевић (чланица)

Проф. др Филип Ејдус (ментор)